

**Ukázkové centrum
permakulturních principů každodennosti**

Skalka u Doks

Projekt

zadavatel: Jaroslav Svoboda, Zuzana Hozhoni

vypracoval: David Sedláček 9/2010

Situace

Pozemek o velikosti cca 1,2ha se nachází v katastru obce Skalka u Doks. Je situován na východním okraji obce, na příjezdu od města Doksy. Pozemek je nepravidelného obdélníkového tvaru se severojižní orientací delší strany. Přístup na pozemek je místní zpevněnou komunikací, která tvoří východní a severní hranici. Téměř celá západní část je rovněž přístupná po zpevněné komunikaci.

Jižní hranici tvoří parcely určené pro výstavbu rodinných domů. V současnosti zde stojí pouze jeden. Od západu je situován areál zemědělského družstva. V severozápadní části dominuje velká hala pro uskladnění píce. Severní hraniční cesta pokračuje dále silážními platy. Na východní straně je intenzivně obdělávaná zemědělská půda.

Na pozemku je budova bývalého výkrmu prasat. Jedná se o zděnou budovu s cementoazbestovou krytinou. Je umístěna v severozápadním rohu parcely. Na jižní straně budovy se dále nachází box pro odstavení prasnic a jímka. V severovýchodní části pozemku jsou situovány dvě silážní jímky. Tyto jímky zatím nejsou ve vlastnictví investora. V současné době jsou stále využívány, ale mají být vyčištěny. K jímkám vede nezpevněná komunikace. Na jihozápadním rohu se nachází sloup elektrického vedení s malou trafostanicí.

Přes jižní část pozemku prochází vzdušné elektrické vedení. Z jihovýchodního rohu severozápadní směrem je uloženo vodovodní potrubí pro zásobení vodojemu. Další inženýrské sítě se na pozemku nenachází.

Na pozemku se nachází bujné travnaté porosty, náletové dřeviny. Vyskytuje se zejména velké množství černého bezu, což svědčí o bohatě zásobené půdě dusíkem způsobené předchozím provozem. Na jižní části je velká plocha vzrostlého vrbového (vrba jíva) porostu. Toto pokračuje podél východní hranice až silážními jímkami. Mezi vrbovým a bezovým porostem se vyskytují i jiné dřeviny (jabloň, lípa, jasan, hrušeň, třešeň ptácnice, ořešák).

Vize

Záměrem je na pozemku vybudovat „Ukázkové centrum permakulturních principů každodennosti“. Stavební prvky, přírodní a obslužné a hlavně jejich celková provázanost a vzájemná závislost a využitelnost má ukázat praktické řešení konkrétních situací. Cílem je ukázat tyto prvky fungující v reálném provozu a životě.

Centrum se má dále stát útočištěm pro pořádání různých akcí, seminářů či různých setkání pro odbornou i širokou veřejnost.

Aktualizované zadání

Na základě rozhodnutí zadavatele došlo ke změně zadání, některé části byly změněny či upřesněny:

- původní požadavek na samostatné budovy centra byl změněn. Z důvodů efektivnějšího využití stavby haly a inženýrských sítí se rodinný dům, zpracovatelná a hala slučují v jednu budovu

- sloučení prodejního místa, dílny a kůlny na náradí
- severní strana pozemku má být celistvá, bez vjezdů či průchodů
- remízek z náletových vrb musí být zachován
- další prvky k umístění: dva altány pro venkovní výuku, jeden ve stínu jívového remízku, druhý na slunci, místo pro postavení týpí, využití stávajícího umístění ohniště

Stavební prvky

Stávající objekty budou zbořeny a suť využita pro tvorbu valu na západní straně pozemku. Část celých cihel bude použita pro bylinkovou spirálu a zděnou část plotu mezi soukromou a veřejnou částí, dále pro vydláždění vchodu pro pěší.

Užitkové budovy

Prodejní plocha, zázemí

Prodejní plocha je navržena ihned za vjezdem umožňuje bez nutnosti vjezdu dále do centra obsloužit a odbavit kupující. Další prostor, který je možné jako prodejní plochu využít, je naproti z východní strany začínajícího valu.

Dílna

Dílna je v celku, který je součástí valu na západní straně. Celek je ze západní strany celý zasypan. Slouží k uskladnění traktoru, náradí, provádění drobným oprav a prací.

Před dílnou je velký manipulační prostor.

Sklep

Sklep je rovněž součástí celku tvořícího částečně val na západní straně.

Střecha celku bude zasypana minimálně 0,5 m silnou vrstvou zeminy. Takto bude zajištěna dobrá izolace a funkčnost sklepů. Následně bude oseta luční směsí na vysušnou půdu od *Planta naturalis*.

Hlavní budova

Zpracovatelná, hala a rodinný dům byly sloučeny do jedné budovy. Budova je rozdělena na soukromou západní část, střední část zpracovatelný a jídelny a východní část haly.

Budova je zaobleného obdélníkového půdorysu s orientací širší strany k jihu. Jižní strana je prosklená a využívá slunečních zisků v zimním období. Pro zamezení přehřívání v letním období jsou navrženy přesahy střechy. Střecha je ozeleněna a odvodněna pro využití dešťové vody jak v provozu, tak pro doplňování koupacího jezírka. Voda je svedena pod cestou do vyrovnávacího jezírka na dešťovou vodu.

Po celém jižním obvodu budovy je navržena dřevěná terasa.

Na východní straně hlavní budovy je navržen strom místa – lípa srdčitá. Stávající topol bude zatím ponechán a odstraněn až to bude vzrůst lípy vyžadovat.

Zpracovatelná

Zpracovatelná je součástí hlavní budovy. Budovu téměř středem rozděluje a tím odděluje veřejnou a soukromou část.

V severní části jsou umístěny provozní prostory, jako lisovna oleje, moštárna a sušárna

ovoce. Ze severu je také příjezdová komunikace a dostatečně velký manipulační prostor. V jižní části je umístěna jídelna pro hosty. Vstup do provozních částí je ze severu, do jídelny z jihu nebo přímo z haly.

Soukromá část

Vstup do soukromé části budovy je ze západu. U vstupu jsou navržena parkovací stání. Podél budovy směrem na jih je možné projít brankou do soukromé části. Ihned za brankou je umístěn kotec pro psy s malým výběhem. Celá soukromá část je oplocena, je tak umožněn volný pohyb psů. Plot rozdělující soukromou část a veřejnou začíná od budovy ze starých cihel. Končí za bylinkovým kopečkem. V cihelné části je soukromý průchod do veřejné části, aby nebylo třeba celou budovu obcházet. Další část je dřevěná, z vrbového proutí ze stávajícího vrbového hájku. Dřevěný plot je ukončen před kořenovou čistírnou. Dále pokračuje drátěným pletivem. Drátěný plot je přerušen znovu dřevěnou částí a bránou přes cestu a ukončen u plotu na západní straně pozemku. Cihelná část je porostlá přísavníkem tříprstým (*Parthenocissus Tricuspidata*), drátěná je prorostena živým plotem. Dřevěná je prorostena vysemňující se lichořeřišnicí ze strany zeleninových záhonů.

Tato kombinace byla zvolena proto, aby bylo zajištěno co největší soukromý.

K jižní části domu přiléhá dřevěná pergola popnutá vinnou révou. Dřevěný přesah a dostatek stínu je rovněž v kotci, zde je pergola popnutá chmelem.

Cestičkou je možné projít soukromou částí a napojit se na hlavní cestu.

Soukromou částí prochází hlavní cesta do jižní části pozemku. Oba vjezdy jsou opatřeny bránou.

Volná plocha je oseta luční směsí od firmy Planta naturalis – zelený chodníček.

Hala

Hlavní vchod do haly je z východu. Je navržen rovněž další vchod z jižní strany přímo z přednáškové místnosti. Pro zpevnění vstupního prostoru jsou opět použity staré cihly, na které na jižní straně navazuje dřevěná terasa.

Altán slunce

Altán je umístěn u koupacího jezírka. Jeho součástí je i malá dřevěná terasa, která kopíruje tvar jezírka a umožňuje pohodlný přístup do vody. Cestička k altánu je z dřevěných špalků či trámů zasazených do sutě. Suť je osazena voňavou mateřídouškou obecnou (*Thymus vulgaris*).

Konstrukce je popnutá léčivou popínavkou mučenka pletní (*Passiflora incarnata*). Tato mučenka může vymrznout, ale na jaře znovu obrazí.

Altán stínu

Umístění ve stávajícím jírovém remízku. Nabízí příjemný chládek v parných letních dnech. Konstrukce popnutá popínavkou Klanopraška čínská (*Schisandra chinensis*). Jedna

tato popínavka již byla zadavatelem v blízkosti vysazena. Není však samosprašná, takže tímto druhou doplníme.

Podrost kolem altánu tvoří čechřice vonná (*Myrrhis odorata*), ze které lze např. do salátu použít jak čerstvé listy, tak dokonce čerstvá semena těsně před dozráním.

Obslužné proky

Vjezdy

Přístup pro návštěvníky a účastníky kurzů je z východní strany. Vstupní prostor je vydlážděn ze starých cihel.

Přístup ze západní strany slouží jako služební, je dostatečně dimenzován i pro malá nákladní vozidla.

Komunikace

Kombinací cest a pěšin je zajištěna dostupnost všech částí pozemku.

Cesty

Hlavní cesta protíná pozemek a lze takto projet celým pozemkem. Tato možnost je jako nouzová. Cesta dále od haly směrem k východnímu vchodu není zpevněná.

Manipulační plocha je vymezena dílnou a hlavní budovou. Pokračování cesty za hlavní budovou umožňuje i otočení vozidel.

Cesta pro traktor pokračuje směrem na jih přes soukromou část kolem menšího kopicovacího hájku, tvrdého sadu, většího kopicovacího hájku, políčka až do jihovýchodního rohu pozemku. Zde je rozšíření pro možnost otočení. Další možnost otočení je vybudována u kořenové čistírny, kde se předpokládá odvoz pokosených rostlin.

Cesta je přes soukromou část nepřístupná pro pěší, tím je také zajištěno soukromí. Tato část cesty je lemována popencem břečťanovitým a violkou vonnou, od kotce pro psy černohlávkem a rovněž violkou vonnou.

Severní lem cesty od jezírka a altánu slunce je tvořen společenstvím čekanky obecné, třezalky tečkované, řepíku lékařského či řebříčku obecného.

Jižní lem u ohniště je tvořen jahodníkem obecným, vilkou vonnou, popencem břečťanovitým a polštářovitě rostoucí trávničkou.

Pěšiny

Pěšina v jižní části odbočující z hlavní cesty zpřístupňuje tvrdý sad. Dále políčko z jižní strany. Pěšina rovněž prochází jírovčím remízem z konce hlavní cesty, pokračuje kolem altánu stínu, zeleninových záhonů až k hlavní budově. Z této pěšiny se lze vrátit zpátky na hlavní cestu buď znovu přes remízek kolem klád s dřevokaznými houbami nebo až kolem zeleninových záhonů podél kořenové čistírny a kachního výběhu.

Severní část pěšin tvoří průchod jabloňovým sadem, kolem prostoru na týpí. Zde se lze

opět vrátit k hale nebo pokračovat dále až k meditačnímu palouku a kolem koupacího jezírka zpět k hale.

Manipulační prostor

Prostor vymezení vjezdem, dílnou a hlavní budovou a dále pokračující severně od hlavní budovy je navržen jako zpevněný. Je možné využít cihelný nebo betonový recyklát.

Parkoviště

Pro parkovací plochy je vymezena celá východní a severní strana pozemku. Tento prostor je ponechán volný pro případné přeložení napájecího potrubí vodojemu. Povrch parkovacích míst bude ukázkou možného řešení podobných ploch. Bude použita např. drcená suť, dřevěné špalky, drobné kameny, dřevěná drť či prostý travnatý porost.

Přírodní proky

Stávající porosty budou prakticky všechny zachovány. Prakticky všechny stromy při východní hranici pozemku jsou zakomponovány do živého plotu. Všechny stávající dřeviny jsou znázorněny čárkovanou kružnicí, která odpovídá stávající velikosti s vykreslením potenciálu růstu.

Zeleninová zahrádka

Zeleninová zahrádka je umístěna záměrně jižně od hlavní budovy. Vypěstovaná zelenina bude na místě zpracována. Budova zahrádku chrání od severu a odráží sluneční paprsky. Voda ze střechy slouží jako příležitostná závlaha.

Ukázkově jsou navrženy různé typy záhonů. Různě tvarované záhony typu klíčová dírka, vyvýšené záhony nebo německé kopy. Dále treláže pro pěstování popínavých zelenin.

Na vyvýšení záhony jsou použity staré cihly.

Součástí zahrádky je volná plocha vedle treláží, která bude oseta luční směsí od *Planta naturalis* – bylinková vonička a pouze 2 x ročně kosena. Najdou zde úkryt různí prospěšní živočichové.

Součástí je i kompost pro biodpad z kuchyně.

U kompostu nesmí chybět navržený černý bez a řebříček lékařský jako přírodní urychlovač kompostu.

Mezi hlavní budovu a zeleninové záhony navrhuji vysadit denivky jako zpestření pro hladové účastníky kurzů. Budou umístěn vedle lípy srdčité, jejíž mladé listy budou sloužit stejném účelu.

Půdní pokryv části prostoru od záhonů a cestičky k hájku tvoří mařinka vonná.

Lemy cestiček v této části jsou osázeny jahodníkem obecným (*Fragaria vesca*), zběhovcem plazivým (*Ajuga reptans*) a barevné polštáře vytvářející plamenkou šídlovitou (*Phlox subulata*).

Do porostu blíže k budově jsou dosazeny jedlé rostliny jako česnek domácí (*Allium*

oleraceum), pro přípravu osvěžujícího čaje rmenec sličný (*Anthemis nobilis*). Sedmikráska je již součástí luční směsy zelený chodníček od *Planta naturalis*, která je zde použita jako základní půdní pokryv. Tento je použit i v prostoru východně od haly.

K dřevěné části plotu je pravidelně vysévána pnoucí lichořeřišnice větší (*Tropaeolum majus*), která bude dalším lákadlem pro hmyz i pro návštěvníky pro svoje chutné listy a květy. Zděná část plotu je porostena přísavníkem tříprstým.

Byliny

V těsné blízkosti hlavní budovy a zeleninových záhonů je navržen bylinkový kopeček. Je přisazen z každé strany ke zděnému plotu oddělujícímu veřejnou a soukromou část. Je vystaven stejně tak jako plot ze starých cihel. Spojení s plotem ještě podpoří akumulaci schopnost a zároveň nabídne bylinky jak v soukromé, tak veřejné části.

Byliny v blízkosti zeleninových záhonů zároveň nalákají užitečný hmyz.

Návrh osázení

vrchní patro: rozmarýn, levandule, tymián, dobromysl

střední patro: bazalka, šalvěj, yzop, saturejka, heřmánek, bedrník, šrucha

spodní patro: máta, měsíček, kerblík, pažitka, petržel, meduňka

Políčko

Místo pro experimentální políčko je vymezeno v jižní části. Je zde výhodně využít prostor ochranného pásma elektrického vedení.

Kachny

Kachní výběh, jezírko funkčně navazuje na zahrádku a políčko, kde bude potenciál kachen dokonale využít. Kachní jezírko je doplňováno přepadem z dočišťovacích jezírek a přepadem odvedeno do vrbového hájku.

Výběh částečně zasahuje i do vrbového remízku. Je oplocen nízkým plotem cca 70cm. Tento plot jistě kachny neochrání před psy. V případě volného pouštění psů do celého pozemku je třeba plot zvýšit.

Do výběhu navrhuji vyset jetel plazivý, tolici vojtěšku a mochnu husí, které kachnám taky příležitostně zachutnají.

Kořenová čistírna

Pro čištění šedé vody z celého provozu centra kromě domu je navržena kořenová čistírna o velikosti cca 200m². Voda dále pokračuje soustavou dvou dočišťovacích jezírek do kachního jezírka.

Pešina kolem kořenové čistírny a kachního jezírka bude osázena vlhkomilnou potočnicí lékařskou, mátou plazivou, barvínkem menším.

Jižní a jihozápadní část je lemována mochnou husí, mátou plazivou a zběhovcem plazivým.

Oplocení, živý plot

Pozemek bude celý oplocen klasickým pletivem. Odstup od hranice pozemku je navržen 1,5 m, aby umožnil volné prorůstání živého plotu.

Živý plot bude tvořit neprostupnou bariéru kolem celého pozemku.

V jihozápadní části bude přecházet v kopicovací hájek a tvrdý sad, v západní části zase postupně ve větrolam a val. Na severní a východní straně je ponechán prostor pro případné přeložení vodovodního potrubí. Tento prostor bude sloužit jako parkovací plocha pro návštěvníky centra. Východní část živého plotu bude přecházet v divočinu a následně směrem na jih ve stávající vrbový hájek. Na jihovýchodní straně bude oddělovat plochu pro pěstování topinambur.

Živý plot je navržený ve dvou řadách keřů v rozestupech 1 m cik-cak. Vzdálenost od plotu je rovněž 1 m. Druhově je složen z domácích dřevin takto:

Za každou dřevinou je uveden počet na 20 m živého plotu. Není nutné přesně dodržet, ale je vhodné dřeviny střídat a zároveň nenechávat pouze 1 kus samostatně.

Východní strana

- dřín obecný (*Cornus mas*) 4
- svída krvavá (*Cornus sanguinea*) 8
- hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*) 4
- kalina tušalaj (*Viburnum lantana*) 4
- růže šípková (*Rosa canina*) 6
- trna obecná (*Prunus spinosa*) 6
- ptačí zob (*Ligustrum vulgare*) 8

Západní strana

- kalina obecná (*Viburnum opulus*) 6
- klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata*) 4
- svída krvavá (*Cornus sanguinea*) 10
- ptačí zob (*Ligustrum vulgare*) 8
- krušina olšová (*Rhamnus frangula*) 4
- líska obecná (*Corylus avellana*) 4
- brslen evropský (*Euonymus europaeus*) 4

Severní strana – z důvodu vzrostlejších dřevin je

- líska obecná (*Corylus avellana*) 6
- brslen evropský (*Euonymus europaeus*) 10
- zimolez obecný (*Lonicera Xylosteum*) 8
- bez černý (*Sambucus nigra*) 6

- svída krvavá (*Cornus sanguinea*) 10

Jižní strana

- mahalebka (*Prunus mahaleb*) 6
- řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*) 8
- dřín obecný (*Cornus mas*) 4
- růže šípková (*Rosa canina*) 8
- dřišťál obecný (*Berberis vulgaris*) 2
- ptačí zob (*Ligustrum vulgare*) 6
- svída krvavá (*Cornus sanguinea*) 6

Louka

Volný prostor jihovýchodně od haly až k altánu stínu je ponechán volný. Oseje se luční směsí od firmy Planta naturalis – česká květnice. V této části je navrženo i ohniště s posezením.

Severní část od koupacího jezírka až po pěšinu bude oseta luční směsí louka starých časů.

Část od pěšiny až k živému plotu a týpí na severu bude oseta luční směsí zelený chodníček, která umožňuje častější sečení. Tato severní část bude sloužit i jako příležitostné místo pro postavení stanů.

Jezírko

Koupací jezírko o velikosti cca 200m² je umístěno východně od haly. Polovinu jezírka tvoří koupací, hluboká, část a zbylou část čistící zóna. Jezírko je napájeno z vyrovnávacího jezírka dešťové vody.

Při kopání jezírek navrhují přemístění ornice na místo jabloňového sadu. Zde totiž nyní částečně zasahuje budova prasečáku.

Vykopaná hlína bude v neposlední řadě použita na omítky hlavní budovy.

Přepady vody z vyrovnávacího jezírka na dešťovou vodu a přepad z koupacího jezírka jsou lemovány Mátou vodní (*Mentha aquatica*). Stejně tak prostor mezi vyrovnávacím jezírkiem a altánem, který je ještě doplněn vlhkomilnou rebarborou.

Meditační palouk

Výhradně pro něžné pohlaví určeným místem je meditační palouk. Situován je v severovýchodním pozemku. Těsná blízkost zóny svatého Jiří podpoří jeho význam. Palouk je tvořen dvěma řadami keřovitých dřevin cik-cak. Řady jsou v odstupu 0,5 metru pro zajištění dostatečné neprostupnosti. Dle požadavku jsou navrženy beztrnné keře. Druhová skladba je navržena pro barevnou pestrost v každém ročním období. Již brzy na jaře palouk prosvítí svými žlutými květy dřín. Postupem času je následován bílými, růžovými či dokonce modro fialovými květy ostatních keřů. Na podzim barvu květů vystřídají barvy plodů a barevného listí. Přístup je po neznatelné pěšince.

Do prostoru palouku je navržena luční směs od firmy Planta naturalis – zelený chodníček. Tato směs snese častější kosení a přitom si zachová druhovou pestrost louky.

Větrolam

Jako ochrana před západními větry bude sloužit stávající společenství dřevin. Na toto dále navazuje nová výsadba, která je podpořena částí valu se sklepy a dílnou a dále na severu osazeným valem, který se mírně stáčí směrem na východ.

Kopicovací hájek

Jako zdroj tyčoviny a dřeva pro vytápění jsou navrženy dva kopicovací hájky. Jeden je umístěn v bezprostřední blízkosti trafostanice pro využití tohoto prostoru. Vzhledem k tomu, že je zde ochranné pásmo vedení, je třeba kopicovat na krátkou tyčovinu, která najde uplatnění např. k tvorbě treláží v zeleninovém záhonu.

Západní hájek bude prosázen ve sponu 3 m:

- líska obecná (*Corylus avellana*) 9 ks
- javor mléč (*Acer platanoides*) 4 ks

Druhý je umístěn těsně při jižní hranici pozemku. Tento je možno nechat narůst do požadované velikosti. Zastiňuje výhled do centra od silnice a stává se tak jakýmsi oknem, které vždy na čas dá šanci nepatrně nahlédnout za nepropustnou bariéru živého plotu.

Jižní hájek bude prosázen ve sponu 3 m:

- líska obecná (*Corylus avellana*) 12 ks
- lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*) 4 ks
- javor mléč (*Acer platanoides*) 6 ks

Doprava dřeva je zajištěna přilehlou cestou. Pro skladování a sušení dřeva je možno využít prostor za halou.

Jívový remízek

Stávající remízek bude celý zachován. Již nyní obsahuje celou řadu nově rostoucích dlouhověkových dřevin. Tyto dřeviny je třeba podporovat, umožnit jim například částečným průklestem či zamulčováním dobrý růst. Cílový stav je nahrazení jívového porostu dlouhověkými dřevinami.

V západní části jívového remízku jsou umístěny klády naočkované dřevokaznými houbami jako např. hlíva ústříčná či shii-take.

Tvrký sad

Jihozápadní roh je osázen dvojicí ořešáků a jedlých kaštanů. Pro podporu jejich růstu jsou podsazeny dřevinami, které na svých kořenech hostí bakterie schopné vázat vzdušný dusík (dusíkáč). Jako ukázková možnost keřové podsadby jsou zde rovněž černý a červený rybíz, které velmi dobře snesou zastínění.

Volný prostor po výsadbě je možné pouze kosit a mulčovat kolem stromů nebo využít i k produkci jiných rostlin. Např. pěstování dýní. Nebo se nabízí také možnost osetí např. vytrvalým šťovíkem pro produkci biomasy a zelené hnojení. Pro tyto účely je vhodná speciálně vyšlechtěná krmná odrůda Rumex OK2 (Uteuša).

V prostoru tvrdého sadu je i stávají jabloň. Jako ukázkovou podsadbu navrhuji: kostival, křen, jetel plazivý, narcis žlutý podobně jako v jabloňovém sadu.

Jabloňový sad, jedlý lesík

Jabloňový sad je umístěn v severozápadním rohu pozemku. Je zde navrženo celkem 5 jabloní s rozložením sklizně po celou sezonu. Rovněž zde je využito dusíkáčů pro podporu růstu jabloní.

Prostor v podrostu je doplněn bobulovinami. Mezi půdokryvnými rostlinami je celá řada jedlých rostlin. Osazovací plán je detailně zpracován na samostatném výkresu.

Část prostoru sadu se nachází v místě prasečáku. Proto je nutné ornici vykopanou z jezírek nebo kořenové čistírny přemístit právě sem.

Topinambury

Jihovýchodní část pozemku, vymezená jírovým remízkem, políčkem a živým plotem bude osázena topinamburami. Tato plocha je ochranným pásmem elektrického vedení a toto umožní její efektivní využití. Topinambury přináší nejenom krásné květy, ale především chutné hlízy či množství materiálu pro mulčování.

Divočina

Část pozemku, který bude nechán bez vnějších zásahů je prostor s jámkami. Tato část bude pouze dosazena z východu ve formě živého plotu.

Val

Západní část pozemku bude odstíněna zemním valem. Materiál na stavbu valu bude ze stávajícího prasečáku.

Navrhuji sejmutí ornice na místě valu a její použití do vrchních částí.

Val je navržen terasovitě pro lepší osázení a pro lepší zachycování srážek a minimalizaci eroze a splavování. Terasy jsou s mírným sklonem směrem do valu.

Val je osázen pionýrskými a odolnými dřevinami. Je použita olše šedá (*Alnus incana*), která zároveň obohacuje půdu o dusík (dusíkáč). Dále pro všechny extrémní podmínky vhodná bříza bělokora (*Betula pendula*) a jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*). Jako půdokryvné rostliny navrhuji rovněž nenáročně trvalky: štírovník růžkatý (*Lotus corniculatus*), úročník bolhoj (*Anthyllis vulneraria*), čičorka pestrá (*Coronilla varia*). Část suchých teras u hlavního vjezdu je osázena bylinným společenstvím např. saturejka horská, tymián obecný, routa vonná či šalvěj lékařská.

Číslování použitých dřevin

Číslo	Česky	Latinsky	Poznámka
1	jabloň – Astrachán bílý	Malus	letní
2	jabloň - Parména zlatá zimní	Malus	polopozdní
3	jabloň – Kožená reneta zimní	Malus	zimní
4	jabloň – Prima	Malus	podzemní
5	jabloň – Mio	Malus	letní
6	žanovec měchýřník	Colutea arborescens	
7	čimišník stromovitý	Caragana arborescens	
8	hlošina mnohokvětá	Elaeagnus multiflora	
9	muchovník olšolistý	Amelanchier alnifolia	
10	aronie temnoplodec	Aronia melanocarpa	
11	muchovník oválný	Amelanchier ovalis	
12	zimolez kamčatský	Lonicera kamtschatica	
13	meruzalka srstka 'Captorator'	Ribes uva-crispa 'Captorator'	beztrnná odrůda
14	meruzalka černá	Ribes nigrum	
15	josta	Ribes nidigrolaria	
16	mišpule německá	Mespilus germanica	
17	myrobalán třešňový	Prunus cerasifera	
18	dřín obecný	Cornus mas	
19	ostružiník 'Arapaho'	Rubus 'Arapaho'	beztrnná odrůda
20	meruzalka červená	Ribes rubrum	
21	komule davidova	Buddleia davidii	
22	maliník 'Canby'	Rubus idaeus 'Canby'	
23	kdouloň obecná	Cydonia oblonga	
24	olše šedá	Alnus incana	
25	jeřáb ptačí	Sorbus aucuparia	
26	bříza bělokorá	Betula pendula	
27	hloh jednosemenný	Crataegus monogyna	
28	řešetlák počistivý	Rhamnus cathartica	
29	hlošina okoličnatá	Elaeagnus umbellata	
30	hlošina úzkolistá	Elaeagnus angustifolia	
31	rakytník řešetlakový	Hippophae rhamnoides	
32	tis čevený	Taxus baccata	
33	líška turecká	Corylus colurna	
34	habr obecný	Carpinus betulus	
35	jasan ztepilý	Fraxinus excelsior	stávající
36	ořešák královský	Juglans regia	stávající
37	bez černý	Sambucus nigra	stávající
38	hloh velkoplodý	Crataegus x macrocarpa	
39	meruzalka zlatá	Ribes aureum	
40	kdoulovec lahvicovitý	Chaenomeles speciosa	
41	mandloň obecná	Amygdalus communis	
42	topol bílý	Populus alba	
43	třešeň ptačí	Prunus avium	
44	kaštanovník setý	Castanea sativa	
45	ořešák královský	Juglans regia	
46	líška obecná	Corylus avellana	
47	ostružiník 'Wilsonův raný'	Rubus 'Wilsonův raný'	
48	lípa srdčitá	Tilia cordata	
49	růže svraskalá	Rosa rugosa	
50	maliník 'Polka'	Rubus idaeus 'Polka'	2x plodící
51	muchovník kanadský	Amelanchier canadensis	
52	zimolez tatarský	Lonicera tatarica	
53	jabloň	Malus	stávající
54	společenství dřevin, lípa, třešeň ptáčnice, černý bez, bříza		stávající
55	lípa	Tilia cordata	stávající
56	jabloň	Malus	stávající

Přehled použitých dřevin

Česky	Latinsky	Lokalita	Počet
aronie temnoplodec	Aronia melanocarpa	jabloňový sad	2
		soukromá část	2
		celkem	4
bez černý	Sambucus nigra	kompost	1
		živý plot S	33
		celkem	34
brslen bradavičnatý	Euonymus verrucosa	meditační palouk	3
brslen evropský	Euonymus europaeus	meditační palouk	5
		živý plot S	55
		živý plot Z	24
		celkem	84
bříza bělokorá	Betula pendula	val	1
čimišník stromovitý	Caragana arborescens	jabloňový sad	2
dřín obecný	Cornus mas	cesta pro veřejnost	1
		jabloňový sad	1
		meditační palouk	8
		tvrdý sad	1
		val	2
		živý plot J	22
		živý plot V	17
		celkem	52
dřišťál obecný	Berberis vulgaris	živý plot J	11
habr obecný	Carpinus betulus	živý plot S	1
hloh jednosemenný	Crataegus monogyna	val	2
		živý plot V	17
		celkem	19
hloh velkoplodý	Crataegus x macrocarpa	živý plot S	1
hlošina mnohokvětá	Elaeagnus multiflora	jabloňový sad	2
		soukromá část	3
		val	2
		celkem	7
hlošina okoličnatá	Elaeagnus umbellata	tvrdý sad	1
		val	1
		celkem	2
hlošina úzkolistá	Elaeagnus angustifolia	tvrdý sad	3
		val	1
		celkem	4
jabloň - Parména zlatá zimní	Malus	jabloňový sad	1
jabloň – Astrachán bílý	Malus	jabloňový sad	1
jabloň – Kožená reneta zimní	Malus	jabloňový sad	1
jabloň – Mio	Malus	jabloňový sad	1
jabloň – Prima	Malus	jabloňový sad	1
jeřáb ptačí	Sorbus aucuparia	podsadba tisů	3
		val	1
		celkem	4
josta	Ribes nidigrolaria	jabloňový sad	2
		koupací jezírko	2
		soukromá část	1
		celkem	5
kalina obecná	Viburnum opulus	živý plot Z	36

Česky	Latinsky	Lokalita	Počet
kalina tušalaj	Viburnum lantana	živý plot V	17
kaštanovník setý	Castanea sativa	tvrdý sad	2
kdouloň obecná	Cydonia oblonga	jabloňový sad	1
kdoulovec lahvicovitý	Chaenomeles speciosa	soukromá část	2
klokoč zpeřený	Staphylea pinnata	živý plot Z	24
komule davidova	Buddleia davidii	jabloňový sad	1
krušina olšová	Rhamnus frangula	živý plot Z	24
lípa srdčitá	Tilia cordata	strom místa	1
		zeleninová část	1
		celkem	2
lípa velkolistá	Tilia platyphyllos	kopicování	4
líška obecná	Corylus avellana	kopicování	21
		sklepy – val	1
		tvrdý sad	3
		živý plot S	33
		živý plot Z	24
		celkem	82
líška turecká	Corylus colurna	živý plot S	2
mahalebka	Prunus mahaleb	živý plot J	34
maliník 'Canby'	Rubus idaeus 'Canby'	jabloňový sad	4
maliník 'Polka'	Rubus idaeus 'Polka'	cesta pro veřejnost	3
mandloň obecná	Amygdalus communis	soukromá část	1
meruzalka černá	Ribes nigrum	jabloňový sad	2
		tvrdý sad	2
		celkem	4
meruzalka červená	Ribes rubrum	cesta pro veřejnost	3
		jabloňový sad	3
		tvrdý sad	2
		celkem	8
meruzalka srstka 'Captivator'	Ribes uva-crispa 'Captivator'	jabloňový sad	2
meruzalka srstka 'Invicta'	Ribes uva-crispa 'Invicta'	koupací jezírko	2
meruzalka zlatá	Ribes aureum	meditační palouk	5
		meditační palouk – vstup	2
		soukromá část	2
		celkem	9
mišpule německá	Mespilus germanica	jabloňový sad	1
		soukromá část	1
		celkem	2
muchovník kanadský	Amelanchier canadensis	cesta pro veřejnost	1
muchovník olšolistý	Amelanchier alnifolia	jabloňový sad	1
		meditační palouk	5
		celkem	6
muchovník oválný	Amelanchier ovalis	jabloňový sad	1
		soukromá část	2
		celkem	3
myrobalán třešňový	Prunus cerasifera	jabloňový sad	1
netvařec křovitý	Amorpha fruticosa	meditační palouk	7
olše šedá	Alnus incana	val	3
ořešák královský	Juglans regia	tvrdý sad	2
ostružiník 'Wilsonův raný'	Rubus 'Wilsonův raný'	J od vrbového hájku	3
ostružiník 'Arapaho'	Rubus 'Arapaho'	jabloňový sad	2
ptačí zob	Ligustrum vulgare	meditační palouk	5

Česky	Latinsky	Lokalita	Počet
		živý plot J	34
		živý plot V	34
		živý plot Z	48
		celkem	121
rakytník řešetlákový (samčí)	Hippophae rhamnoides	val	1
rakytník řešetlákový (samičí)	Hippophae rhamnoides	val	2
růže svraskalá	Rosa rugosa	cesta pro veřejnost	2
růže šípková	Rosa canina	živý plot J	45
		živý plot V	26
		celkem	71
řešetlák počistivý	Rhamnus cathartica	val	2
		živý plot J	45
		celkem	47
svída bílá	Cornus alba	meditační palouk	4
svída krvavá	Cornus sanguinea	meditační palouk	6
		živý plot J	34
		živý plot S	55
		živý plot V	35
		živý plot Z	60
		celkem	190
tis čevený	Taxus baccata	živý plot S	3
topol bílý	Populus alba	živý plot Z	2
trnka obecná	Prunus spinosa	živý plot V	26
třešeň ptačí	Prunus avium	živý plot Z	1
zimolez kamčatský	Lonicera kamtschatica	cesta pro veřejnost	3
		jabloňový sad	2
		soukromá část	3
		celkem	8
zimolez obecný	Lonicera xylosteum	meditační palouk	5
		živý plot S	44
		celkem	49
zimolez tatarský	Lonicera tatarica	cesta pro veřejnost	1
žanovec měchyřník	Colutea arborescens	jabloňový sad	1
		val	2
		celkem	3